

**Handhavingscontroles
Subsidieregeling praktijkleren
studiejaar 2021/2022**

Datum 27 februari 2024
Status Definitief

Colofon

Contactpersoon drs. R.J. Berkhout RC
Manager Team Praktijkleren
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland |
Kernprocessen NL | GIDS 2 | Team praktijkleren
Hanzelaan 310 | 8017 JK ZWOLLE
Postbus 10073 | 8000 GB ZWOLLE

Auteur drs. M. Klunder

Inhoud

Colofon—2
Inhoud—3
Inleiding—4

1	Samenvatting—5
2	Handhavingscontroles studiejaar 2021/2022—8
2.1	Inleiding—8
2.2	Selectie bedrijven voor handhavingscontrole—9
2.3	Bevindingen handhavingscontroles—9
2.3.1	Algemeen—9
2.3.2	Aselecte handhavingscontroles—11
2.3.3	Selecte handhavingscontroles—12
2.4	Correctie subsidie als gevolg van een handhavingscontrole—14
2.5	Resultaat mbo handhavingscontroles per sector—16
3	Vergelijking met voorgaande jaren—18
4	Analyse samengevat—21

Inleiding

Doel van de Subsidieregeling praktijkleren (hierna: de regeling) is het stimuleren van werkgevers tot het bieden van praktijkleerplaatsen en werkleerplaatsen. De subsidie is een tegemoetkoming in de kosten die een werkgever maakt voor de begeleiding van een leerling of student in de praktijk. Het gaat hierbij om een leerling in het v(s)o, mbo-student, hbo-student of promovendus of technologisch ontwerper in opleiding (toio).

De uitvoering van de regeling is gebaseerd op het Rijks Uitvoeringskader Subsidies (RUS). Bij de uitvoering van de regeling vindt een risicogerichte controle en handhaving plaats. De aangevraagde praktijk- of werkleerplaats (hierna: leerplaats) wordt op verschillende momenten in het proces getoetst. Alle aangevraagde leerplaatsen ondergaan een door RVO uitgevoerde primaire beoordeling, aan de hand waarvan de leerplaats wordt afgewezen, ingetrokken of (deels) toegekend. Na vaststelling en uitbetaling van de subsidie wordt door RVO bij een selectie van de subsidieontvangers een controle achteraf (handhavingscontrole) op de praktijkleren administratie uitgevoerd.

In 2023 heeft bij 579 werkgevers, die in 2022 subsidie hebben ontvangen, een handhavingscontrole plaatsgevonden. Hierbij is in materialiteit 11,9% van de in 2022 vastgestelde en uitbetaalde subsidie gecontroleerd. Bij 61 werkgevers heeft de controle plaatsgevonden bij het bedrijf of de organisatie zelf, in de vorm van een bezoekcontrole. Bij 518 werkgevers heeft de controle plaatsgevonden in de vorm van een deskcontrole. Hierbij wordt de praktijkleren administratie van de leerling of student, waar subsidie voor is uitbetaald, digitaal opgevraagd en bij RVO gecontroleerd.

Deze rapportage geeft de uitkomsten weer van de in 2023 door RVO uitgevoerde handhavingscontroles, over de aanvragen van de bedrijven en organisaties (hierna: bedrijven) die voor het studiejaar 2021/2022 subsidie toegekend en uitbetaald hebben gekregen. Tevens wordt een vergelijk gemaakt met de over de voorgaande vier studie jaren uitgevoerde handhavingscontroles.

1 Samenvatting

Subsidie wordt aangevraagd na afloop van het studiejaar waarin de praktijkplaats is gerealiseerd. RVO verstuurt de besluiten op de ingediende subsidieaanvragen voor het einde van het kalenderjaar, waarin de subsidieaanvraag is ingediend. De handhavingscontroles vinden plaats in het daarop volgende kalenderjaar. Hiervoor wordt een deel van de bedrijven die subsidie uitbetaald hebben gekregen geselecteerd. In tabel 1 zijn de resultaten weergegeven van de uitgevoerde handhavingscontroles over de afgelopen vijf studiejaar. De resultaten zijn per type controle (bezoek- of deskcontrole) en per selectiegrond (aselect of select) weergegeven.

Resultaat handhavingscontroles achteraf per studiejaar											
Studiejaar 2017/2018											
Handhavingscontrole	Totaal aantal controles	Totaal gecontroleerd subsidiebedrag	Akkoord		Niet akkoord (deels) correctie					failliet	
			Aantal	%	Aantal	%	Gecontroleerd subsidiebedrag	Financiële correctie	% van totaal gecontroleerd bedrag	Aantal	%
Deskcontrole aselect	135	€ 655.226	109	80,7%	26	19,3%	€ 181.230	€ 63.300	9,7%	0	0,0%
Bezoekcontrole aselect	6	€ 556.285	4	66,7%	2	33,3%	€ 228.552	€ 14.050	2,5%	0	0,0%
Totaal aselect	141	€ 1.211.510	113	80,1%	28	19,9%	€ 409.782	€ 77.349	6,4%	0	0,0%
Deskcontrole select	345	€ 3.444.614	186	53,9%	159	46,1%	€ 1.717.594	€ 418.024	12,1%	0	0,0%
Bezoekcontrole select	54	€ 9.193.567	31	57,4%	23	42,6%	€ 4.883.931	€ 273.337	3,0%	0	0,0%
Totaal select	399	€ 12.638.181	217	54,4%	182	45,6%	€ 6.601.526	€ 691.361	5,5%	0	0,0%
Totaal 2017/2018	540	€ 13.849.691	330	61,1%	210	38,9%	€ 7.011.308	€ 768.710	5,6%	0	0,0%
Studiejaar 2018/2019											
Handhavingscontrole	Totaal aantal controles	Totaal gecontroleerd subsidiebedrag	Akkoord		Niet akkoord (deels) correctie					failliet	
			Aantal	%	Aantal	%	Gecontroleerd subsidiebedrag	Financiële correctie	% van totaal gecontroleerd bedrag	Aantal	%
Deskcontrole aselect	155	€ 632.237	124	80,0%	31	20,0%	€ 224.999	€ 38.405	6,1%	0	0,0%
Bezoekcontrole aselect	5	€ 314.089	3	60,0%	2	0,0%	€ 78.028	€ 1.385	0,4%	0	0,0%
Totaal aselect	160	€ 946.326	127	79,4%	33	19,4%	€ 303.027	€ 39.790	4,2%	0	0,0%
Deskcontrole select	390	€ 3.831.663	217	55,6%	172	44,1%	€ 2.293.835	€ 386.194	10,1%	1	0,3%
Bezoekcontrole select	4	€ 214.800	3	75,0%	1	25,0%	€ 70.115	€ 831	0,4%	0	0,0%
Totaal select	394	€ 4.046.463	220	55,8%	173	43,9%	€ 2.363.951	€ 387.026	9,6%	1	0,3%
Totaal 2018/2019	554	€ 4.992.789	347	62,6%	206	36,8%	€ 2.666.977	€ 426.816	8,5%	1	0,2%
Studiejaar 2019/2020											
Handhavingscontrole	Totaal aantal controles	Totaal gecontroleerd subsidiebedrag	Akkoord		Niet akkoord (deels) correctie					failliet	
			Aantal	%	Aantal	%	Gecontroleerd subsidiebedrag	Financiële correctie	% van totaal gecontroleerd bedrag	Aantal	%
Deskcontrole aselect	133	€ 511.873	106	79,7%	27	20,3%	€ 171.873	€ 33.705	6,6%	0	0,0%
Bezoekcontrole aselect	0	€ 0	0		0		€ 0	€ 0	0,0%	0	
Totaal aselect	133	€ 511.873	106	79,7%	27	20,3%	€ 171.873	€ 33.705	6,6%	0	0,0%
Deskcontrole select	426	€ 2.309.219	312	73,2%	112	26,3%	€ 886.972	€ 192.215	8,3%	2	0,5%
Bezoekcontrole select	0	€ 0	0		0		€ 0	€ 0	0,0%	0	
Totaal select	426	€ 2.309.219	312	73,2%	112	26,3%	€ 886.972	€ 192.215	8,3%	2	0,5%
Totaal 2019/2020	559	€ 2.821.092	418	74,8%	139	24,9%	€ 1.058.845	€ 225.920	8,0%	2	0,4%

Studiejaar 2020/2021											
Handhavingscontrole	Totaal aantal controles	Totaal gecontroleerd subsidiebedrag	Akkoord		Niet akkoord (deels) correctie			failliet			
			Aantal	%	Aantal	%	Gecontroleerd subsidiebedrag	Financiële correctie	% van totaal gecontroleerd bedrag	Aantal	%
Deskcontrole aselect	132	€ 775.785	99	75,0%	33	25,0%	€ 274.541	€ 63.207	8,1%	0	0,0%
Bezoekcontrole aselect *)	10	€ 5.873.116	4	40,0%	6	60,0%	€ 5.345.233	€ 42.740	0,7%	0	0,0%
Totaal aselect	142	€ 6.648.900	103	72,5%	39	27,5%	€ 5.619.774	€ 105.947	1,6%	0	0,0%
Deskcontrole select	388	€ 4.907.953	182	46,9%	205	52,8%	€ 3.351.010	€ 666.541	13,6%	1	0,3%
Bezoekcontrole select *)	30	€ 14.783.333	18	60,0%	12	40,0%	€ 8.464.502	€ 88.534	0,6%	0	0,0%
Totaal select	418	€ 19.691.286	200	47,8%	217	51,9%	€ 11.815.512	€ 755.075	3,8%	1	0,2%
Totaal 2020/2021	560	€ 26.340.187	303	54,1%	256	45,7%	€ 17.435.286	€ 861.021	3,3%	1	0,2%

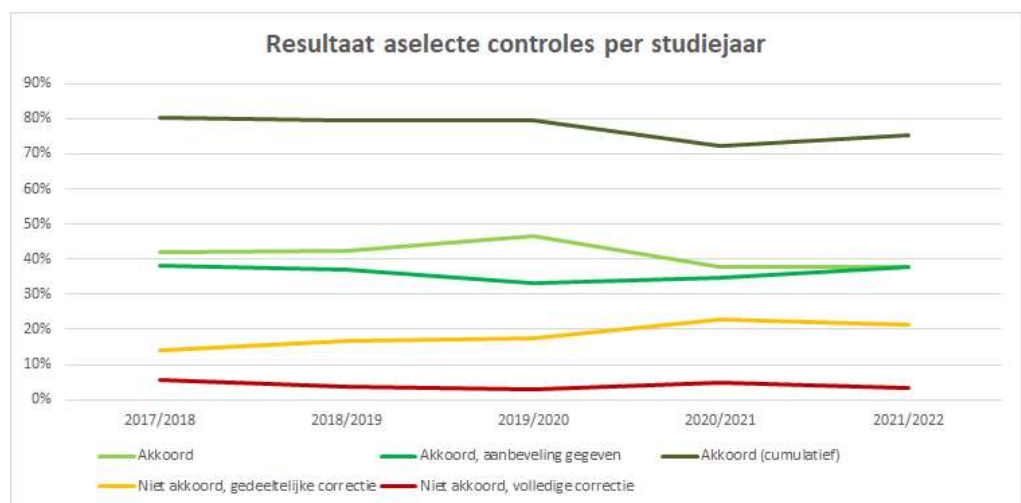
Studiejaar 2021/2022											
Handhavingscontrole	Totaal aantal controles	Totaal gecontroleerd subsidiebedrag	Akkoord		Niet akkoord (deels) correctie			failliet			
			Aantal	%	Aantal	%	Gecontroleerd subsidiebedrag	Financiële correctie	% van totaal gecontroleerd bedrag	Aantal	%
Deskcontrole aselect *)	139	€ 722.825	108	77,7%	30	21,6%	€ 186.549	€ 43.572	6,0%		0,0%
Bezoekcontrole aselect	8	€ 1.535.889	2	25,0%	6	75,0%	€ 1.347.977	€ 33.808	2,2%		0,0%
Totaal aselect	147	€ 2.258.714	110	74,8%	36	24,5%	€ 1.534.525	€ 77.380	3,4%	0	0,0%
Deskcontrole select *)	379	€ 6.233.597	170	44,9%	207	54,6%	€ 3.950.295	€ 615.601	9,9%	1	0,3%
Bezoekcontrole select *)	53	€ 28.436.457	10	18,9%	41	77,4%	€ 20.961.278	€ 406.221	1,4%		0,0%
Totaal select	432	€ 34.670.054	180	41,7%	248	57,4%	€ 24.911.573	€ 1.021.822	2,9%	1	0,2%
Totaal 2020/2021	579	€ 36.928.768	290	50,1%	284	49,1%	€ 26.446.098	€ 1.099.202	3,0%	1	0,2%

*) Van de in 2023 uitgevoerde controles zijn ultimo december 2023 één aselecte deskcontrole, één selecte deskcontrole en twee selecte bezoekcontroles nog in behandeling.

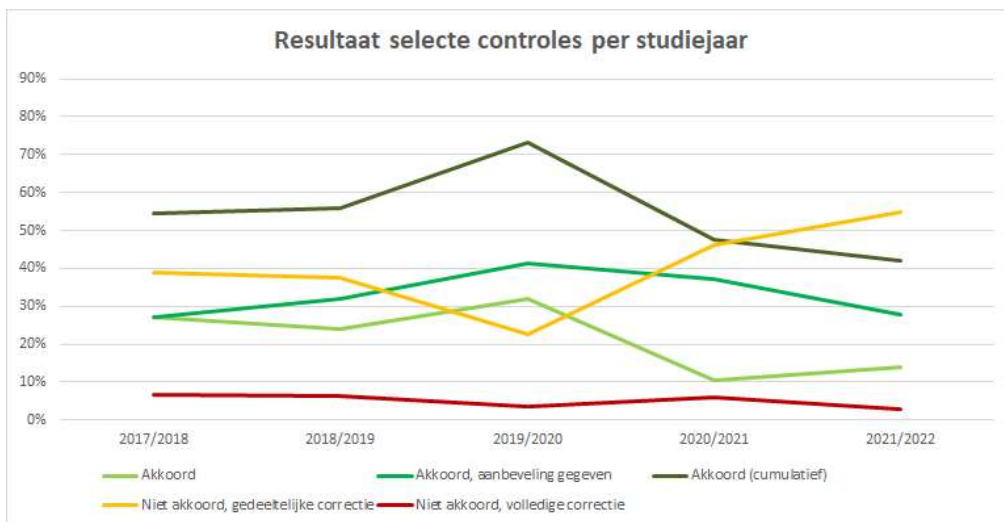
Tabel 1: Resultaat handhavingscontroles per studiejaar

In 2023 zijn 579 bedrijven geselecteerd voor een handhavingscontrole. Het gaat hierbij om in totaal 15.443 leerplaatsen en een totaal vastgesteld subsidiebedrag van € 36.928.768, inclusief aanvullende subsidies, dat is gecontroleerd. Dit betreft afgerond 11,9% van het totaal vastgestelde subsidiebedrag over studiejaar 2021/2022 ad € 310.441.551 (dit is inclusief de aanvullende subsidies die in 2022 zijn uitbetaald). Uitgangspunt bij de handhavingscontroles is een materialiteit van 10% van het totaal uitbetaalde subsidiebedrag. Dit is in 2023 behaald.

Figuur 1 en 2 geven het verloop van het resultaat van de aselecte respectievelijk de selecte controles weer over de afgelopen 5 studie jaren, waarover handhavingscontroles hebben plaatsgevonden.

Figuur 1: Resultaat aselecte controles per categorie per studiejaar

Figuur 2: Resultaat selecte controles per categorie per studiejaar

Over de resultaten voor de studie jaren 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021 is eerder aan de opdrachtgever gerapporteerd. In deze rapportage wordt nader ingegaan op de resultaten over het studiejaar 2021/2022.

2 Handhavingscontroles studiejaar 2021/2022

2.1 Inleiding

In 2023 hebben de handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022 plaatsgevonden. Jaarlijks vindt bij een selectie van ongeveer 2% van de bedrijven, die subsidie hebben ontvangen over het voorgaande studiejaar, een handhavingscontrole plaats. Dit zorgt voor een brede roulatie in bedrijven die voor een bepaald studiejaar voor een handhavingscontrole worden geselecteerd. Van de ruim 25.000 bedrijven waaraan in 2022 subsidie is uitbetaald zijn 579 bedrijven geselecteerd voor een handhavingscontrole. De bedrijven zijn deels select en deels aselekt via steekproeftrekking geselecteerd. Bij een handhavingscontrole wordt voor (een deel van) de leerlingen en studenten, waar subsidie voor is vastgesteld, de praktijkleren administratie gecontroleerd. De praktijkleren administratie bestaat per leerling of student uit drie onderdelen:

1. de overeenkomst tussen leerling/student, instelling en bedrijf;
2. de aanwezigheidsadministratie van de leerling/student bij de beroepspraktijkvorming;
3. de begeleidingsadministratie voor de leerling/student.

Voor 2023 zijn 550 handhavingscontroles geoffreerd, waarvan 120 aselekt gekozen. Hierbij wordt gestreefd om een materialiteit van 10% van het totale subsidiebedrag (reguliere subsidie en aanvullende subsidie samen) te behalen. Van de geplande 550 controles wordt ongeveer 90% als deskcontrole uitgevoerd en ongeveer 10% als bezoekcontrole. Het aantal gerealiseerde leerplaatsen waarvoor subsidie is vastgesteld, bepaalt of een controle als deskcontrole wordt behandeld of als bezoekcontrole. Als een bedrijf meer dan vijftien leerplaatsen heeft gerealiseerd, dan vindt de controle plaats in de vorm van een fysieke controle ter plaatse (bezoekcontrole). Bij vijftien of minder leerplaatsen vindt een handhavingscontrole plaats middels een deskcontrole. Bij een deskcontrole wordt de praktijkleren administratie door RVO opgevraagd bij het bedrijf en op kantoor van RVO gecontroleerd. Bij een bezoekcontrole gaat een adviseur uit team praktijkleren van RVO op bezoek bij het bedrijf om daar ter plaatse de praktijkleren administratie te bekijken.

In 2023 heeft voor het studiejaar 2021/2022 in totaal bij 579 bedrijven een handhavingscontrole plaatsgevonden, waarvan 61 bezoekcontroles en 518 deskcontroles. Het totaal gecontroleerde subsidiebedrag in 2023 ligt hoger dan het gecontroleerde bedrag in de vier voorgaande jaren. Dit komt omdat in 2022 extra tijdelijke gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs beschikbaar waren, waardoor de subsidie per volledige leerplaats maximaal vastgesteld kon worden bij alle vier de onderwijscategorieën. Daarnaast waren een drietal aanvullende subsidies beschikbaar. Rekening houdend met zowel de reguliere subsidie als de aanvullende subsidies, is in totaal afgerond 11,9% van het voor studiejaar 2021/2022 uitbetaalde subsidiebedrag gecontroleerd. De materialiteitswens van minimaal 10% is hiermee behaald.

In totaal is een uitbetaald subsidiebedrag van € 36.928.768 gecontroleerd in 2023 (ten opzichte van € 26.340.187 in 2022, zie tabel 1).

2.2 Selectie bedrijven voor handhavingscontrole

De voor een handhavingscontrole in aanmerking komende bedrijven in 2023, zijn deels aselekt en deels select op basis van vooraf bepaalde criteria geselecteerd.

De controles over het studiejaar 2021/2022 zijn als volgt tot stand gekomen:

- Een aantal bedrijven is via een aselekte steekproef geselecteerd (controlegroep).
- Een aantal bedrijven is tijdens de primaire beoordelingsfase in 2022 door RVO aangemerkt voor een selecte controle.
- Een aantal bedrijven is door RVO geselecteerd aan de hand van een risicoselectie.

De risicoselectie is gebaseerd op een aantal vooraf benoemde risico-indicatoren. Door punten toe te kennen aan bedrijven op basis van de risicoselectie inschatting en daarbij een onderlinge weging aan te brengen, zijn de bedrijven gerangschikt. De bedrijven met hierin de meeste punten, hebben in deze waarschijnlijkheid een relatief hoog ingeschat risico op het niet naleven van de voorwaarden van de regeling. Deze zijn door RVO geselecteerd voor een handhavingscontrole in 2023. Aan alle van de middels een risicoselectie bepaalde controles ligt een combinatie van criteria en risico-indicatoren ten grondslag. Tabel 2 geeft het aantal in 2023 uitgevoerde handhavingscontroles per type en soort controle weer. De kolom 'aantal selecte controles' in tabel 2, is inclusief de selecte controles op basis van de risicoselectie.

Van de in totaal 579 bedrijven, is ongeveer 25% (147 bedrijven) geselecteerd op basis van een aselekte steekproef. De resterende ongeveer 75% (432 bedrijven) is select bepaald.

Aantal uitgevoerde handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022			
Type controle	Aantal aselekte controles	Aantal selecte controles	Totaal aantal controles
Bezoekcontrole	8	53	61
Deskcontrole	139	379	518
Totaal	147	432	579

Tabel 2: Aantal uitgevoerde handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022 per type en soort controle.

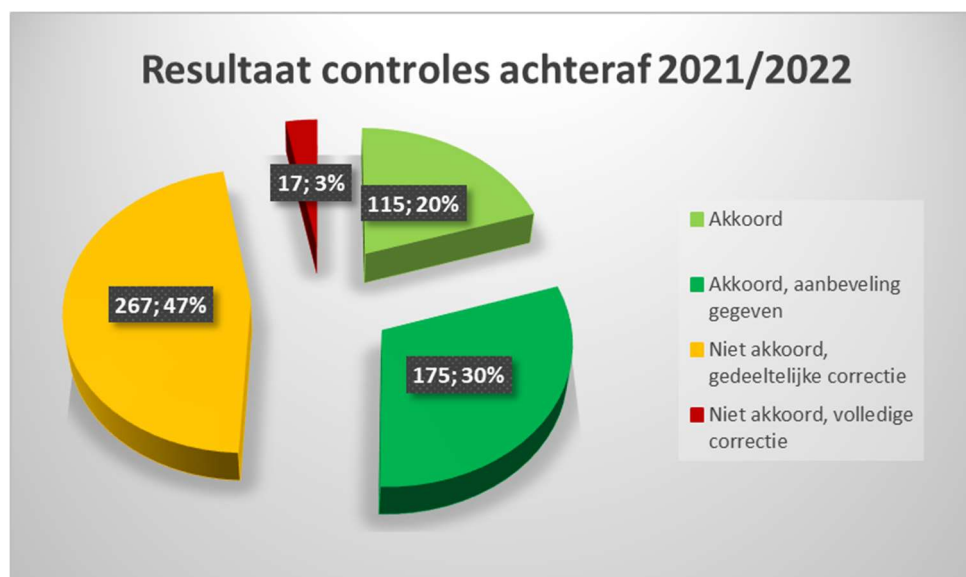
2.3 Bevindingen handhavingscontroles

2.3.1 Algemeen

Bij een handhavingscontrole wordt de praktijkleren administratie behorend bij een leerplaats waar subsidie voor is vastgesteld gecontroleerd. Bij een deskcontrole wordt de praktijkleren administratie voor alle gesubsidieerde leerplaatsen opgevraagd en gecontroleerd. Bij een bezoekcontrole wordt van een selectie van de gerealiseerde leerplaatsen de praktijkleren administratie gecontroleerd. Als er afwijkingen op één of meerdere onderdelen van de praktijkleren administratie worden geconstateerd, vindt een uitbreiding van de selectie plaats. Hierbij kan het gaan om een tweede selectie of een uitbreiding naar alle gerealiseerde leerplaatsen.

Van de geselecteerde bedrijven heeft ongeveer 14% (80 bedrijven) subsidie ontvangen vanuit verschillende doelgroepen. Omdat de voorwaarden van de regeling per doelgroep variëren, wordt door RVO per doelgroep de praktijkleren administratie opgevraagd en gecontroleerd. Na afronding van de controle ontvangt een bedrijf per gecontroleerde doelgroep een verslag met de bevindingen van de controle en indien van toepassing een voornemen tot correctie van de subsidie. Het bedrijf heeft de mogelijkheid om te reageren op het verslag en eventueel aanvullende stukken aan te leveren. Als een bedrijf aanvullende informatie verstrekt, dan wordt deze meegenomen bij de controle door RVO. Dit kan leiden tot een herzien verslag, dat aan het bedrijf wordt verstrekt. Daar waar de controle een financiële correctie tot gevolg heeft, wordt, in navolging op het verslag, een intrekkingbeslissing verstuurd aan het bedrijf en (een deel van) de uitbetaalde subsidie teruggevorderd.

Het aantal uitgevoerde handhavingscontroles in 2023 (579) ligt iets hoger dan in 2022 (560). Het aantal bedrijven waarbij de uitgevoerde handhavingscontrole geen gevolgen heeft gehad voor de afgegeven beschikking(en), ligt in 2023 (290) lager dan in 2022 (301). Figuur 3 geeft het resultaat van de in 2023 over studiejaar 2021/2022 uitgevoerde en afgeronde controles weer.

Figuur 3: Resultaat uitgevoerde handhavingscontroles studiejaar 2021/2022

Het verkrijgen van (delen van) de praktijkleren administratie gaat soms moeizaam en verstrekte gegevens zijn niet altijd volledig of inzichtelijk. Aan een aantal bedrijven, waarbij de controle geen gevolgen had voor de afgegeven beschikking(en), is een aanbeveling meegegeven ter verbetering van één of meerdere onderdelen van de praktijkleren administratie. Het kan hier gaan om verbeteringen ten aanzien van de aanwezigheidsregistratie met betrekking tot bijvoorbeeld start- en/of einddata. In de aanvraag worden vaak de data opgevoerd, die in de overeenkomst zijn opgenomen. Ook als de student eerder is gediplomeerd of voortijdig is gestopt met de opleiding. Het kan ook gaan om verbeteringen ten aanzien van de begeleidingsadministratie. Veel bedrijven vragen begeleidingsdocumenten op bij de onderwijsinstelling, omdat ze deze zelf onvoldoende bijhouden. Wegens de AVG verstrekken onderwijsinstellingen steeds vaker geen opleidingsinhoudelijke documenten meer. Dat maakt dat een bedrijf soms moeilijk begeleidingsdocumenten kan verstrekken. In totaal zijn in

2023 aan 175 bedrijven één of meerdere schriftelijke aanbevelingen ter verbetering doorgegeven in het verslag van de controle.

Van de voor een handhavingscontrole geselecteerde bedrijven bleek, tijdens het uitzetten van de controle, één bedrijf in staat van faillissement te verkeren. Bij een faillissement is de praktijkleren administratie niet meer in te zien omdat het bedrijf gesloten is. De controle is hierop niet voortgezet. Per einde 2023 zijn nog vier handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022 in behandeling. Deze worden in 2024 afgerond.

Bij ongeveer 50% (284) van de gecontroleerde bedrijven heeft de handhavingscontrole in 2023 geresulteerd in een financiële correctie. Hiervan is bij ongeveer 47% (267 bedrijven) de uitbetaalde subsidie gedeeltelijk gecorrigeerd en teruggevorderd. Bij 3% (17 bedrijven) is de uitbetaalde subsidie in zijn geheel gecorrigeerd en teruggevorderd.

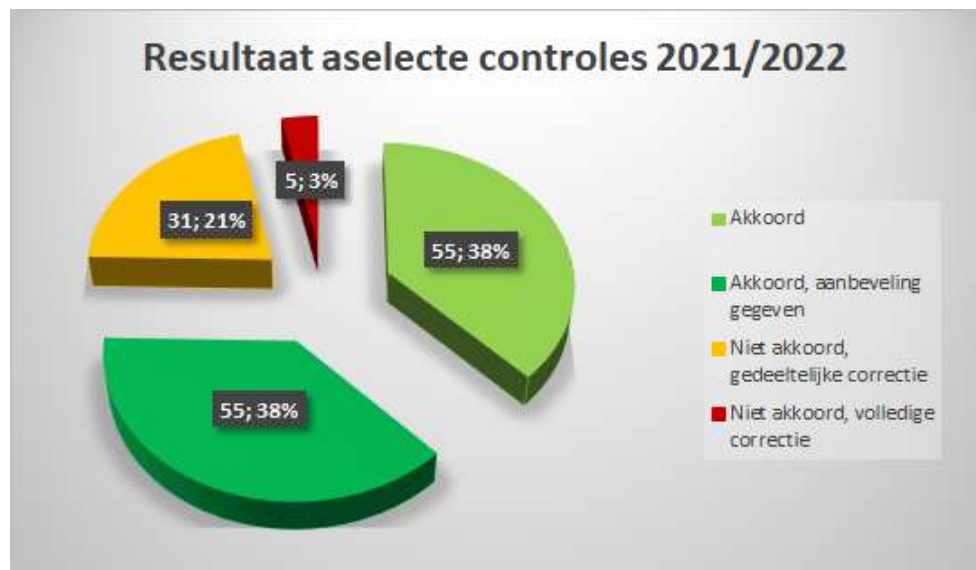
Het aantal select bepaalde controles leidt vaker tot een (gedeeltelijke) correctie van de uitbetaalde subsidie dan een aselect bepaalde controle. Zie hiervoor paragraaf 2.3.2 en 2.3.3.

2.3.2

Aselecte handhavingscontroles

Van het aantal in 2023 uitgevoerde handhavingscontroles is bij ongeveer 25% (147 bedrijven) het bedrijf aselect geselecteerd. Bij acht bedrijven heeft de controle in de vorm van een bezoekcontrole plaatsgevonden en bij 139 bedrijven in de vorm van een deskcontrole.

Bij ongeveer 76% (110 bedrijven) van de 147 aselecte handhavingscontroles zijn geen onregelmatigheden geconstateerd, die tot een correctie van de uitbetaalde subsidie hebben geleid (zie figuur 4). Bij 55 van deze 110 bedrijven is wel een aanbeveling ter verbetering van één of meerdere onderdelen van de praktijkleren administratie opgenomen in het verslag van de controle.

Figuur 4: Resultaat aselecte handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022

Van de in 2023 uitgezette controles is nog één aselecte handhavingscontrole in behandeling. Deze wordt in 2024 afgerond.

Bij ongeveer 24% (36 bedrijven) van de aselechte handhavingscontroles is een onregelmatigheid geconstateerd, die heeft geresulteerd in een financiële correctie. Bij ongeveer 21% (31 bedrijven) van de aselechte handhavingscontroles is de uitbetaalde subsidie gedeeltelijk gecorrigeerd en teruggevorderd. Bij 3% (5 bedrijven) is de uitbetaalde subsidie in zijn geheel gecorrigeerd en teruggevorderd.

De gronden voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie bij de aselechte controles in 2023 zijn weergegeven in tabel 3. Bij de meeste correcties gaat het om een combinatie van twee of drie van de correctiegronden, zoals: 'minder weken aanwezig dan aangevraagd', '(deels) geen geldige overeenkomst' en 'diploma behaald of uitgeschreven'.

Correctiegrond (deel) van de subsidie bij aselechte handhavingscontroles uitgevoerd in 2023	Aantal bedrijven	%
Meerdere gronden	21	58%
Minder weken aanwezig dan aangevraagd	9	25%
(deels) geen administratie	5	14%
(deels) geen geldige POK	1	3%
Totaal aantal bedrijven	36	

Tabel 3: Redenen voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie als gevolg van een aselechte handhavingscontrole over studiejaar 2021/2022

In de situatie dat de uitbetaalde subsidie volledig is teruggevorderd, is over het algemeen aan RVO helemaal geen praktijkleren administratie verstrekt. Met name als studenten zijn gediplomeerd of vroegtijdig zijn uitgestroomd is het voor bedrijven lastig om nog een overeenkomst of begeleidingsadministratie te verstrekken. Bedrijven geven hierbij aan dat alle stukken met betrekking tot de beroepspraktijkvorming zijn ingediend bij de onderwijsinstelling en dat men in de eigen administratie geen kopieën heeft bewaard. RVO beveelt in een dergelijke situatie aan dat als het bedrijf in de toekomst weer gebruik wil maken van de regeling, kopieën van bijvoorbeeld overeenkomsten, ingevulde beoordelingen of gemaakte opdrachten worden bewaard in de administratie van het bedrijf zelf.

Gedeeltelijke correcties worden vaak veroorzaakt doordat bijvoorbeeld:

- Geen of onvoldoende rekening is gehouden met de afwezigheid van een leerling of student in een deel van de subsidieperiode.
- Voor één of meerder leerplaatsen geen geldige overeenkomst kon worden verstrekt voor (een deel van) de subsidieperiode.
- Bij de aanvraag geen rekening is gehouden met de diplomeringdatum of datum voortijdig stoppen.
- Voor een deel van de periode geen aanwezigheidsadministratie is verstrekt.

Weken waarin de leerling of student niet aanwezig is geweest bij het leerbedrijf of die liggen na diplomering of voortijdige uitstroom of die vallen buiten de looptijd van de overeenkomst, komen niet in aanmerking voor subsidie en zijn gecorrigeerd.

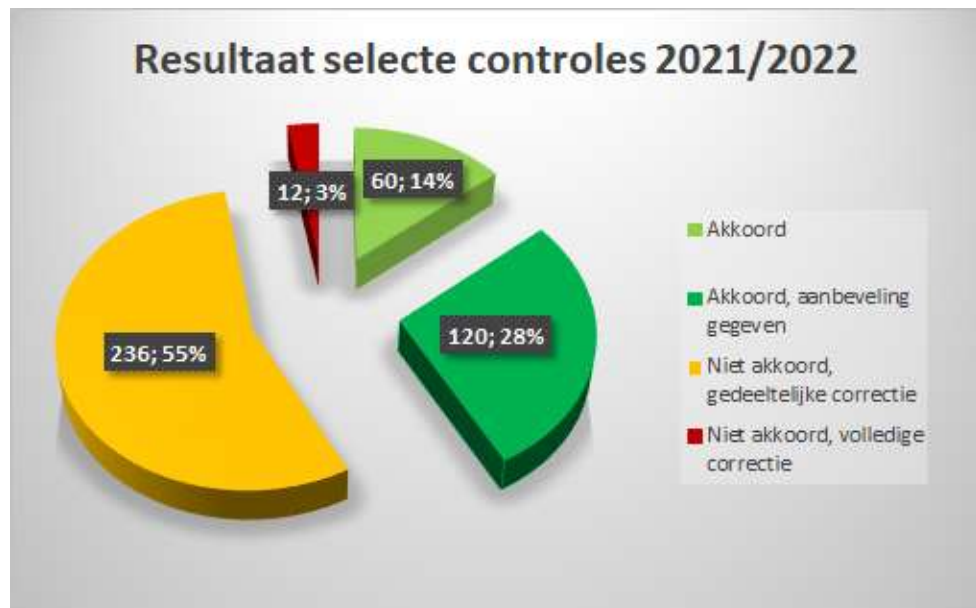
2.3.3

Selecte handhavingscontroles

Van het aantal in 2023 uitgevoerde handhavingscontroles is bij ongeveer 75% (432 bedrijven) het bedrijf select geselecteerd. Bij 53 bedrijven heeft de

controle in de vorm van een bezoekcontrole plaatsgevonden en bij 379 bedrijven in de vorm van een deskcontrole.

Bij ongeveer 42% (180 bedrijven) van de 432 selecte handhavingscontroles zijn geen onregelmatigheden geconstateerd, die tot een correctie van de uitbetaalde subsidie hebben geleid (zie figuur 5). Bij 120 van deze 180 bedrijven is wel een aanbeveling ter verbetering van één of meerdere onderdelen van de praktijkleren administratie opgenomen in het verslag van de controle.

Figuur 5: Resultaat selecte handhavingscontroles over studiejaar 2021/2022

Van de voor een selecte handhavingscontrole geselecteerde bedrijven, bleek tijdens het uitzetten van de controle dat één bedrijf in staat van faillissement verkeerde. De controle is hierop niet voortgezet.

Van de in 2023 uitgezette controles zijn nog drie selecte handhavingscontroles in behandeling. Deze worden in 2024 afgerond.

Bij ongeveer 58% (248 bedrijven) van de selecte handhavingscontroles is een onregelmatigheid geconstateerd, die heeft geresulteerd in een financiële correctie. Bij ongeveer 55% (236 bedrijven) van de selecte handhavingscontroles is de uitbetaalde subsidie gedeeltelijk gecorrigeerd en teruggevorderd. Bij 3% (12 bedrijven) is de uitbetaalde subsidie in zijn geheel gecorrigeerd en teruggevorderd.

De gronden voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie bij de selecte controles in 2023 zijn weergegeven in tabel 4. Net als bij de aselecte handhavingscontroles zijn bij de meeste selecte handhavingscontroles, waar een financiële correctie plaatsvindt, meerdere verschillende onregelmatigheden geconstateerd. Ook hier gaat het bij veruit de meeste correcties om een combinatie van twee of drie van de correctiegronden, zoals: 'minder weken aanwezig dan aangevraagd', '(deels) geen geldige overeenkomst' en 'diploma behaald of uitgeschreven'.

Correctiegrond (deel) van de subsidie bij selecte handhavingscontroles uitgevoerd in 2023	Aantal bedrijven	%
Meerdere gronden	186	75%
Minder weken aanwezig dan aangevraagd	28	11%
(deels) geen geldige POK	14	6%
(deels) geen administratie	12	5%
Diploma behaald of uitgeschreven	5	2%
Niet de werkgever in de zin van de regeling	2	1%
Urennorm(en) mbo bbl wordt niet gehaald	1	0%
Totaal aantal bedrijven	248	

Tabel 4: Redenen voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie als gevolg van een selecte handhavingscontrole over studiejaar 2021/2022

Daar waar de uitbetaalde subsidie volledig is teruggevorderd, is door het bedrijf over het algemeen helemaal geen praktijkleren administratie verstrekt.

Gedeeltelijke correcties bij de in 2023 uitgevoerde selecte handhavingscontroles zijn veroorzaakt doordat bijvoorbeeld:

- Geen of onvoldoende rekening is gehouden met de afwezigheid van een leerling of student in een deel van de subsidieperiode.
- Voor een deel van de subsidieperiode geen aanwezigheidsadministratie is verstrekt.
- Voor één of meerdere leerlingen of studenten geen geldige overeenkomst (voor een deel van) de subsidieperiode is verstrekt tijdens de controle.
- Uit de verstrekte overeenkomst blijkt dat het niet om een mbo bbl-opleiding gaat.
- In de aanvraag de einddatum van de overeenkomst als einddatum van de subsidieperiode is aangehouden in plaats van de diplomeringsdatum of datum van voortijdig uitstromen. In de overeenkomst wordt een verwachte einddatum van de beroepspraktijkvorming opgenomen. In de praktijk blijkt een student vaak eerder het diploma te behalen. Een student kan ook voortijdig uitstromen. Bedrijven houden hier niet altijd rekening mee in hun subsidie aanvraag.
- Uit de verstrekte overeenkomst niet blijkt dat het bedrijf de werkgever in de zin van de regeling is. Alleen bedrijven die op de overeenkomst als de praktijk biedende organisatie staan benoemd en de overeenkomst vanuit die rol hebben ondertekend, komen in aanmerking voor subsidie.
- Uit de verstrekte overeenkomst blijkt dat voor een mbo bbl-opleiding niet wordt voldaan aan de in de WEB benoemde urennorm voor de beroepspraktijkvorming.
- Een leerling van het praktijkonderwijs geen wekelijks verplichte schooldag heeft gevolgd gedurende (een deel van) de subsidieperiode.

De weken waarin niet is voldaan aan één of meerdere voorwaarden van de regeling zijn gecorrigeerd bij de controle.

2.4 Correctie subsidie als gevolg van een handhavingscontrole

In 2022 is voor het studiejaar 2021/2022 in totaal voor een bedrag van € 310.441.551 aan subsidie en aanvullende subsidie vastgesteld. Hiervan is bij de handhavingscontroles in 2023 voor een subsidiebedrag van € 36.928.768, gecontroleerd (zie tabel 1). Dit is het hoogste gecontroleerde subsidiebedrag sinds de start van de regeling.

Van het in 2023 gecontroleerde vastgestelde subsidiebedrag heeft een bedrag van € 2.258.714 betrekking op aselechte controles (147 bedrijven). Het resterende bedrag van € 34.670.054 betreft selecte controles (432 bedrijven).

Van de 579 bedrijven die in 2023 zijn gecontroleerd heeft bij 284 bedrijven (ongeveer 49%) een (gedeeltelijke) correctie plaatsgevonden naar aanleiding van de uitgevoerde handhavingscontrole (zie tabel 5).

Studiejaar 2021/2022								
Soort en type controle		Deskcontrole aselechte	Bezoekcontrole aselechte	Totaal aselechte	Deskcontrole selecte	Bezoekcontrole selecte	Totaal selecte	Totaal
Totaal aantal controles		139	8	147	379	53	432	579
Totaal gecontroleerd subsidiebedrag		€ 722.825	€ 5.873.116	€ 6.595.941	€ 4.907.953	€ 14.783.333	€ 19.691.286	€ 26.287.227
Akkoord	Aantal	53	2	55	51	9	60	115
	%	38,1%	25,0%	37,4%	13,5%	17,0%	13,9%	19,9%
Akkoord, aanbeveling	Aantal	55	0	55	119	1	120	175
	%	39,6%	0,0%	37,4%	31,4%		27,8%	30,2%
Niet akkoord, gedeeltelijke correctie	Aantal	25	6	31	195	41	236	267
	%	18,0%	75,0%	21,1%	51,5%	77,4%	54,6%	46,1%
	Gecontroleerd subsidiebedrag	€ 168.258	€ 1.347.977	€ 1.516.234	€ 3.816.229	€ 20.961.278	€ 24.777.507	€ 26.293.741
	Financiële correctie	€ 25.281	€ 33.808	€ 59.089	€ 481.535	€ 406.221	€ 887.756	€ 946.845
	% van totaal gecontroleerd bedrag	3,5%	0,6%	0,9%	9,8%	2,7%	4,5%	3,6%
Niet akkoord, volledige correctie	Aantal	5	0	5	12	0	12	17
	%	3,6%	0,0%	3,4%	3,2%	0,0%	2,8%	2,9%
	Gecontroleerd subsidiebedrag	€ 18.291		€ 18.291	€ 134.066		€ 134.066	€ 152.357
	Financiële correctie	€ 18.291		€ 18.291	€ 134.066		€ 134.066	€ 152.357
	% van totaal gecontroleerd bedrag	2,5%	0,0%	0,3%	2,7%	0,0%	0,7%	0,6%
Failliet	Aantal	0	0	0	1	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,2%	0,2%
In behandeling	Aantal	1	0	1	1	2	3	4
	%	0,7%	0,0%	0,7%	0,3%	3,8%	0,7%	0,7%
Totaal correctie	Totale financiële correctie	€ 43.572	€ 33.808	€ 77.380	€ 615.601	€ 406.221	€ 1.021.822	€ 1.099.202
	% van totaal gecontroleerd bedrag	6,0%	0,6%	1,2%	12,5%	2,7%	5,2%	4,2%

Tabel 5: Resultaten handhavingscontroles studiejaar 2021/2022

Voor het studiejaar 2021/2022 is in totaal een bedrag van € 1.099.202 aan subsidie teruggevorderd bij bedrijven als gevolg van de in 2023 uitgevoerde handhavingscontrole. Een bedrag van € 77.380 betreft aselechte controles en een bedrag van € 1.021.822 betreft selecte controles.

De gronden voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie bij de in 2023 uitgevoerde controles, zijn weergegeven in tabel 6.

Correctiegrond (deel) van de subsidie bij handhavingscontroles uitgevoerd in 2023	Aantal bedrijven	%
Meerdere gronden	207	73%
Minder weken aanwezig dan aangevraagd	37	13%
(deels) geen administratie	17	6%
(deels) geen geldige POK	15	5%
Diploma behaald of uitgeschreven	5	2%
Niet de werkgever in de zin van de regeling	2	1%
Urennorm(en) mbo bbl wordt niet gehaald	1	0%
Totaal aantal bedrijven	284	

Tabel 6: Redenen voor correctie van (een deel van) de uitbetaalde subsidie als gevolg van een handhavingscontrole over studiejaar 2021/2022

Van de gecontroleerde bedrijven is ongeveer 44% van de aanvragen ingediend via een tussenpersoon (intermediair). Van de bedrijven waarbij een correctie heeft plaatsgevonden is ongeveer 37% ingediend via een tussenpersoon. Aanvragen ingediend via een tussenpersoon leiden minder vaak tot een correctie van de uitbetaalde subsidie dan aanvragen ingediend door het bedrijf zelf. Reden hiervoor kan zijn dat een tussenpersoon voor het indienen van de aanvraag vaker goed nagaat of er daadwerkelijk een afdoende praktijkleren administratie aanwezig is voor de leerlingen en studenten waar subsidie voor wordt aangevraagd.

In totaal heeft bij 284 bedrijven een correctie van de subsidie plaatsgevonden, naar aanleiding van de uitgevoerde handhavingscontrole. Bij ongeveer 73% (207 van de 284 bedrijven) van de situaties lag de grondslag voor correctie van de afgegeven beschikking in een combinatie van redenen. Bij de overige bedrijven waar een correctie heeft plaatsgevonden was de grondslag van de correctie gelegen in één specifieke oorzaak (zie tabel 6). De correctiegronden zijn nader toegelicht per type controle in paragraaf 2.3.2 en 2.3.3.

2.5 Resultaat mbo handhavingscontroles per sector

Bij het selecteren van de bedrijven voor een handhavingscontrole wordt geen rekening gehouden met de doelgroep(en) waarbinnen de leerplaatsen zijn gerealiseerd. Het merendeel van de bedrijven die subsidie hebben ontvangen hebben leerplaatsen binnen het mbo gerealiseerd. De voor de handhavingscontroles geselecteerde bedrijven hebben dan ook over het algemeen subsidie voor een gerealiseerde mbo leerplaats ontvangen. Van de 579 in 2023 uitgevoerde handhavingscontroles is bij 562 controles sprake van in ieder geval één of meerdere gerealiseerde mbo leerplaatsen. Van deze 562 bedrijven hebben 80 bedrijven ook leerplaatsen in één of meer van de andere doelgroepen gerealiseerd. Van de 562 handhavingscontroles is één controle niet doorgezet, omdat het betreffende bedrijf in staat van faillissement verkeerde. Daarnaast zijn vier van de 562 handhavingscontroles nog niet afgerond. In totaal zijn in 2023 met betrekking tot de doelgroep mbo 557 controles afgerond. Op basis van de opleidingscode (Crebo) waarvoor subsidie is ontvangen is de sector bepaald waarin de opleiding valt ¹.

¹ Bij de indeling van de erkende opleidingscodes naar sector is gebruik gemaakt van het databestand van DUO 'combinatie Crebo en beroep' voor het studiejaar 2021/2022. De sectoren zijn bepaald aan de hand van de hoofdgroepnaam SBB behorend bij de erkende opleidingscode uit de aanvraag.

De vijf sectoren met het grootste aantal gecontroleerde bedrijven in 2023 zijn: Zorg en welzijn (173 bedrijven), Techniek en procesindustrie (90 bedrijven), Voedsel natuur en leefomgeving (88 bedrijven), Mobiliteit en voertuigen (45 bedrijven) en Transport, scheepvaart en logistiek (34 bedrijven).

De samenstelling van bedrijven verdeeld over de sectoren verschilt van jaar tot jaar. In tabel 7 is per studiejaar, per sector inzichtelijk hoeveel bedrijven zijn gecontroleerd en wat het resultaat van de controle is.

Resultaat mbo handhavingscontroles praktijkleren per sector op basis van de erkende opleidingscode van de leerplaatsen waarvoor subsidie is uitbetaald									
Sector	Studiejaar 2019/2020			Studiejaar 2020/2021			Studiejaar 2021/2022		
	Niet akkoord (deels)		Aantal bedrijven	Niet akkoord (deels)		Aantal bedrijven	Niet akkoord (deels)		Aantal bedrijven
	Akkoord	correctie		Akkoord	correctie		Akkoord	correctie	
Zorg en welzijn	63%	38%	24	35%	65%	94	36%	64%	173
Techniek en procesindustrie	76%	24%	75	51%	49%	77	56%	44%	90
Voedsel, natuur en leefomgeving	81%	19%	115	70%	30%	53	72%	28%	88
Mobiliteit en voertuigen	87%	13%	30	61%	39%	44	60%	40%	45
Transport, scheepvaart en logistiek	82%	18%	62	61%	39%	49	47%	53%	34
Horeca en bakkerij	72%	28%	131	63%	37%	62	66%	34%	29
Handel en ondernemerschap	70%	30%	20	65%	35%	52	40%	60%	20
Afbouw, hout en onderhoud	54%	46%	13	64%	36%	11	50%	50%	16
Entree	92%	8%	13	40%	60%	10	33%	67%	15
Uiterlijke verzorging	50%	50%	6	88%	12%	17	43%	57%	14
Bouw en infra	60%	40%	20	63%	38%	16	50%	50%	10
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	100%	0%	2	44%	56%	9	60%	40%	10
Economie en administratie	53%	47%	17	50%	50%	10	57%	43%	7
Veiligheid en sport	50%	50%	4	21%	79%	42	0%	100%	2
Informatie en communicatietechnologie	86%	14%	7	33%	67%	3	100%	0%	2
Cross-over				0%	100%	1	100%	0%	1
Media en vormgeving	100%	0%	2			0	100%	0%	1
Overig				100%	0%	1			0
Totaal	75%	25%	541	54%	46%	551	51%	49%	557

Tabel 7: Resultaat handhavingscontroles mbo praktijkleerplaatsen per sector op basis van de erkende opleidingscode per studiejaar

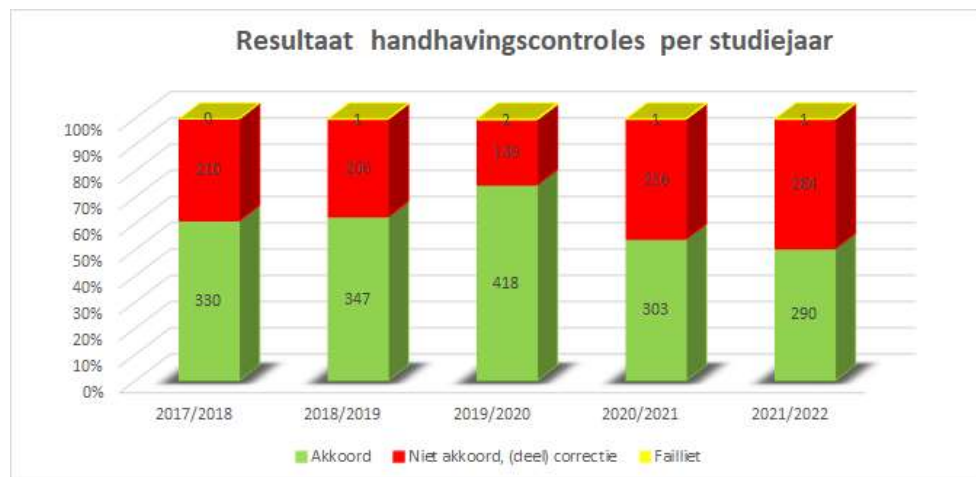
In 2023 heeft gemiddeld bij ongeveer 49% van de gecontroleerde bedrijven, die in 2022 voor één of meerdere mbo opleidingen subsidie hebben ontvangen, een correctie plaatsgevonden als gevolg van de uitgevoerde handhavingscontrole.

Sectoren waarbij dit percentage significant hoger ligt dan gemiddeld in 2023 zijn 'Zorg en welzijn', 'Handel en ondernemerschap', 'Entree' en 'Uiterlijke verzorging'. Ook bij de sector 'Veiligheid en sport' ligt het percentage correcties hoger dan gemiddeld, echter binnen deze sector zijn slechts twee bedrijven gecontroleerd, waardoor het percentage te laag is om mogelijke conclusies te trekken.

3 Vergelijking met voorgaande jaren

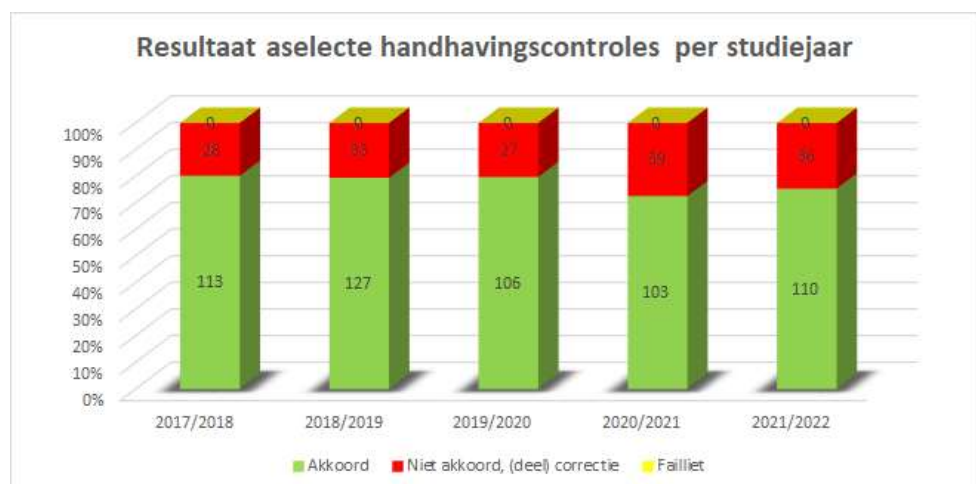
Zowel in absolute aantallen als relatief gezien ligt het aantal bedrijven waarbij de controle over studiejaar 2021/2022 heeft geresulteerd in een financiële correctie hoger dan in voorgaande jaren.

De over het studiejaar 2021/2022 uitgevoerde handhavingscontroles in 2023 hebben bij ongeveer 49% (284 bedrijven) van de gecontroleerde bedrijven waarbij de controle is afgerond (575 bedrijven), geresulteerd in een correctie van de subsidie en een terugvorderingsprocedure. Dit percentage ligt iets hoger dan in voorgaand jaar (ongeveer 46%, 256 bedrijven). In figuur 6 is het resultaat van de uitgevoerde handhavingscontroles per gecontroleerd studiejaar inzichtelijk.

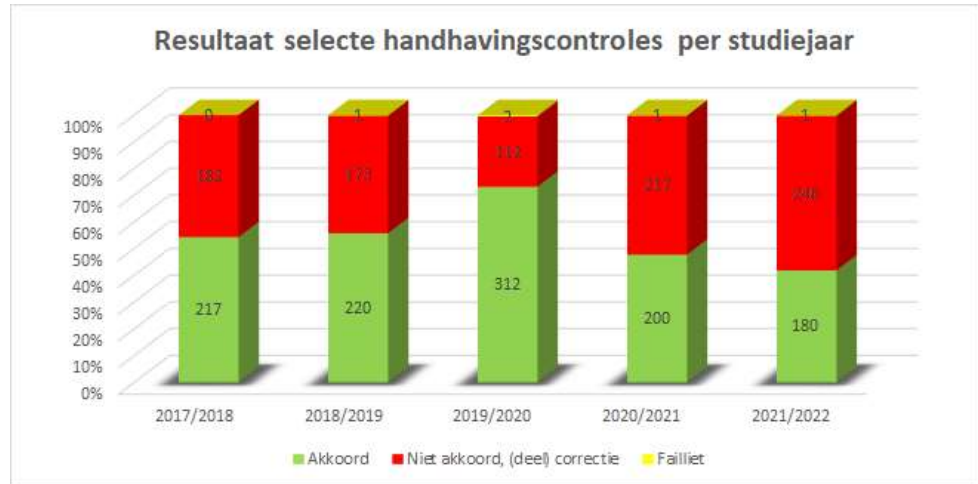
Figuur 6: Resultaat handhavingscontroles per studiejaar

In 2023 is bij de aselechte controles het aandeel handhavingscontroles dat in een correctie van de uitbetaalde subsidie heeft geresulteerd (25%, 36 bedrijven), iets gedaald ten opzichte van voorgaand jaar (27%, 39 bedrijven). Figuur 7 laat het verloop van het resultaat bij de aselechte handhavingscontroles over de afgelopen studie jaren zien.

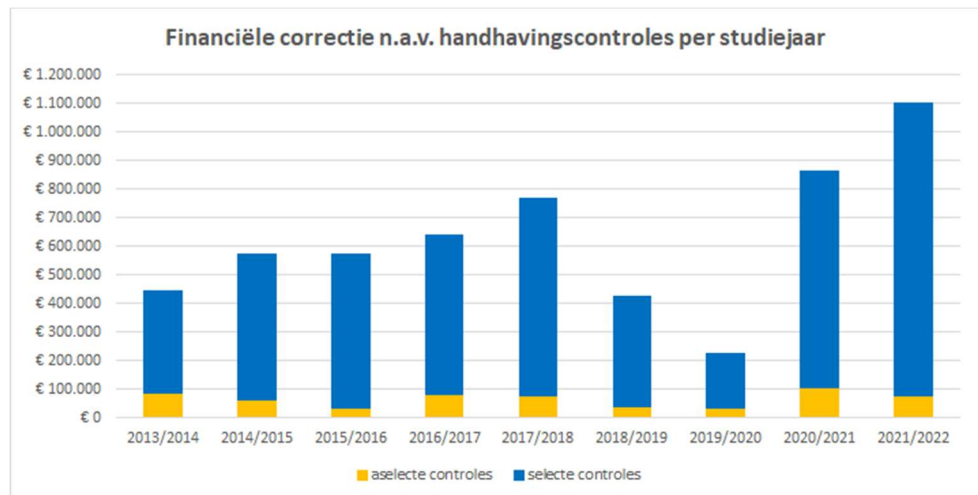
Figuur 7: Resultaat aselechte handhavingscontroles per studiejaar

In 2023 is bij de selecte controles het aandeel handhavingscontroles dat in een correctie van de uitbetaalde subsidie heeft geresulteerd (58%, 248 bedrijven) gestegen ten opzichte van voorgaand jaar (52%, 217 bedrijven).
 Figuur 8 laat het verloop van het resultaat bij de selecte handhavingscontroles over de afgelopen studie jaren zien.

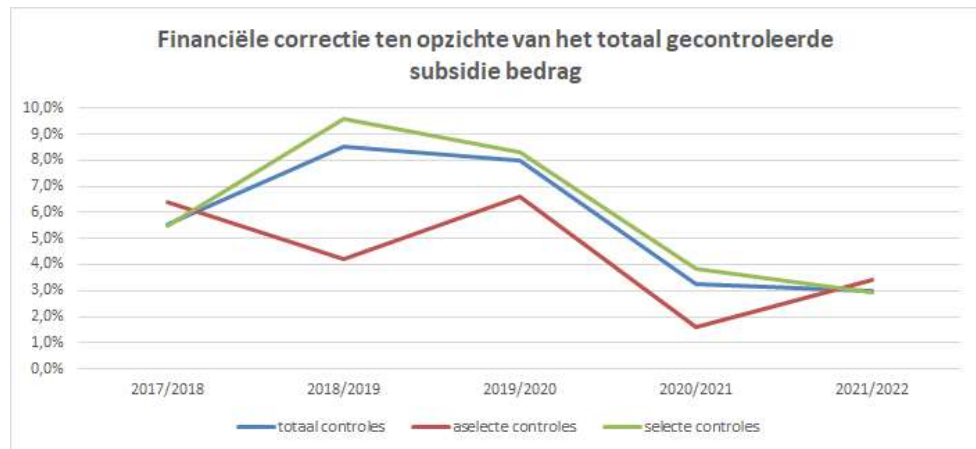
Figuur 8: Resultaat selecte handhavingscontroles per studiejaar

Ook de totale financiële correctie als gevolg van de in 2023 uitgevoerde handhavingscontroles ligt hoger dan in de voorgaande jaren (zie figuur 9). De gemiddelde financiële correctie per bedrijf is hoger dan in voorgaande jaren. Dit komt onder andere omdat het in 2023 gecontroleerde subsidiebedrag hoger is dan in de voorgaande jaren.

Figuur 9: Financiële correctie naar aanleiding van uitgevoerde handhavingscontroles verdeeld naar aselecte en selecte handhavingscontroles per studiejaar

De totale financiële correctie ten opzichte van het totaal gecontroleerde subsidiebedrag ligt in 2023 op 3,0%. Dat is het laagste correctie percentage over de laatste vijf gecontroleerde studie jaren (zie figuur 10).

Figuur 10: Financiële correctie ten opzichte van het totaal gecontroleerde subsidiebedrag per studiejaar

In 2023 ligt bij de aselecte controles het percentage van de financiële correctie ten opzichte van het totaal gecontroleerde subsidiebedrag (3,4%) hoger dan in voorgaand jaar (1,6%). Bij de selecte controles ligt het percentage van de financiële correctie ten opzichte van het totaal gecontroleerde subsidiebedrag (2,9%) in 2023 lager dan in voorgaand jaar (3,8%).

4 Analyse samengevat

In 2023 is in totaal een bedrag van € 36.928.768 aan in 2022 vastgestelde subsidie gecontroleerd. Door het tijdelijke extra budget vanuit het Nationaal Programma Onderwijs voor 2022, was het beschikbare reguliere subsidiebudget voor studiejaar 2021/2022 hoger dan in de jaren daarvoor. Daarnaast waren voor het studiejaar 2021/2022 drie aanvullende subsidies beschikbaar voor bepaalde sectoren in het mbo en het hbo. Het totaal beschikbare subsidiebudget en de vastgestelde subsidie lag in 2022 dan ook hoger dan in eerdere jaren. Het totaal gecontroleerde subsidiebedrag in 2023 over studiejaar 2021/2022 lag daarmee ook hoger dan in voorgaande jaren.

In 2023 zijn meer handhavingscontroles uitgevoerd dan in eerdere jaren. Na een paar jaar waarin bedrijfsbezoeken niet of slechts deels mogelijk waren wegens de Corona pandemie kon RVO in 2023 weer het hele jaar door bedrijfsbezoeken uitvoeren. Daarmee is een materialiteit van meer dan 10% behaald.

In 2023 heeft bij 579 bedrijven een handhavingscontrole plaatsgevonden. Bij 284 van deze 579 bedrijven (ongeveer 49%) heeft de controle geresulteerd in correctie van (een deel van) de subsidie. Hierbij gaat het om 36 aselechte controles en 248 selecte controles.

In totaal is 3,0% van het totaal gecontroleerde subsidiebedrag teruggevorderd naar aanleiding van de uitgevoerde en afgeronde controles (€ 1.099.202). Dit is het laagste percentage teruggevorderd bedrag van de afgelopen vijf jaar (zie tabel 1).

Bij 267 van de 284 bedrijven waarbij een financiële correctie heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een handhavingscontrole, is de vastgestelde subsidie gedeeltelijk gecorrigeerd, waarbij een deel van de uitbetaalde subsidie is teruggevorderd. Van de 267 bedrijven zijn 31 bedrijven aselekt geselecteerd en 236 bedrijven select. De correctiegrondslagen die in 2023 het vaakst voorkomen bij een gedeeltelijke correctie zijn:

- *Subsidie is aangevraagd voor weken waarin de leerling of student niet bij het bedrijf aanwezig is geweest wegens bijvoorbeeld ziekte of verlof.*
Sinds de start van de regeling is in de voorlichting veel aandacht besteed aan het begrip begeleidingsweek. Op voorlichtingsbijeenkomsten, de website, in het aanvraagformulier, etc. wordt zo eenvoudig en duidelijk mogelijk aangegeven waarom de weken, waarin de student niet aanwezig is geweest bij het leerbedrijf, niet in aanmerking komen voor subsidie en hoe een bedrijf het aantal begeleidingsweken moet bepalen. Ondanks dit blijven bedrijven ook ten onrechte subsidie aanvragen voor de weken waarin de leerling of student niet fysiek bij het bedrijf aanwezig is geweest.
- *Subsidie is aangevraagd voor de periode die buiten de looptijd van de overeenkomst ligt.*
De overeenkomst tussen de onderwijsinstelling, het bedrijf en de leerling of student is de grondslag voor de subsidie. De in de overeenkomst vermelde einddatum is een verwachte einddatum van de opleiding. In de praktijk stroomt een student soms eerder uit, door diplomering of

voortijdige beëindiging van de opleiding. Deze uitstroombdatum bij de onderwijsinstelling is niet altijd bekend bij de bedrijven, waardoor de einddatum vermeld in de overeenkomst soms ook als einddatum voor de subsidieaanvraag wordt gehanteerd.

RVO is bezig met de ontwikkeling van een nieuw ICT platform voor het indienen en beoordelen van aanvragen met ingang van het studiejaar 2023/2024. Voor de grootste doelgroep (mbo) wordt het daarmee mogelijk om een aanvraag op basis van de BSN van de mbo-student aan te vullen met de door de onderwijsinstelling vastgelegde opleidings- en beroepspraktijkvormingsgegevens bij DUO. Dit levert kwalitatief betere aanvragen op, waarbij de start- en einddatum per leerplaats overeenkomen met de door de onderwijsinstelling geregistreerde gegevens bij DUO, het eventueel behaalde diploma en eventueel de datum van vroegtijdige uitstroom.

Noot: Diverse beveiligingschecks zijn ingebouwd om te voorkomen dat een bedrijf persoonsgegevens te zien krijgt van een persoon die niet bij het bedrijf werkzaam is geweest.

- *Subsidie is ook aangevraagd voor de periode na diplomering of vroegtijdige uitstroom.*

De invoering van een nieuw ICT-platform bij RVO gaat dit in de mbo-aanvraag digitaal ondervangen, opdat dit niet meer (zonder digitale signalering) mogelijk is.

In 2023 heeft bij 17 bedrijven een volledige correctie van de uitbetaalde subsidie plaatsgevonden, waarbij 5 bedrijven aselekt zijn bepaald en 12 select. De bedrijven beschikken tijdens de controle niet over één of meerdere onderdelen van de voorgeschreven praktijkleren administratie, te weten:

1. De overeenkomst tussen onderwijsinstelling, bedrijf en leerling/student;
2. Een aanwezigheidsadministratie ter onderbouwing van het aantal weken begeleiding van de leerling/student;
3. Een begeleidingsadministratie die ziet op de leerling/student om de gegeven begeleiding bij de beroepspraktijkvorming door het bedrijf aannemelijk te maken.

Voordat een subsidieaanvraag kan worden ingediend, moet de aanvrager/tussenpersoon in het aanvraagformulier expliciet per onderdeel van de praktijkleren administratie aangeven dat men voor elke leerling/student opgevoerd in de aanvraag over de vereiste praktijkleren administratie beschikt. Het blijkt dat bedrijven/tussenpersonen hier soms bewust invullen dat deze administratie er is, terwijl dat niet zo is. Ze zijn daarmee (on)bewust abuis c.q. lijken daarmee de (steekproef)controle af te wachten en betalen dan het uitgekeerde bedrag terug.